Studia Prawnicze. Rozprawy i Materiały • Studies in Law: Research Papers: 2 (17): 55–64 (2015)

Jakub Biernat
dr, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Organ wydający jako organ właściwy do dokonania sprostowania, uchylenia, zmiany lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego

1.

Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 roku w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego[1] ustanowiono europejskie poświadczenie spadkowe. Europejskie poświadczenie spadkowe wydawane jest w danym państwie członkowskim w celu wykorzystania w innym państwie członkowskim[2] przez spadkobierców, zapisobierców mających bezpośrednie prawa do spadku oraz wykonawców testamentów lub zarządców spadku, którzy potrzebują wykazać swój status, wykonywać swoje prawa lub swoje uprawnienia[3]. Z europejskim poświadczeniem spadkowym wiąże się w szczególności domniemanie, że spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu lub zarządca spadku posiada status wskazany w poświadczeniu lub prawa lub

---

1 Dz. Urz. UE L 201 z 27 lipca 2012 roku, s. 107, z późn. zm.; dalej jako: rozporządzenie spadkowe. Rozporządzenie spadkowe stosuje się co do zasady, w zakresie omawianym w niniejszym opracowaniu, od dnia 17 sierpnia 2015 roku.

2 Zarówno możliwość wydania, jak i możliwość wykorzystania europejskiego poświadczenia spadkowego dotyczy państw członkowskich związanych rozporządzeniem; w świetle art. 3 ust. 1 lit. e i f rozporządzenia spadkowego oraz motywów 82 i 83 preambuły rozporządzenia spadkowego należy do nich zaliczyć wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej, za wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa, Irlandii i Danii – por. m.in. J. Biernat, [w:] *Unijne rozporządzenie spadkowe Nr 650/2012. Komentarz*, red. M. Załucki, Warszawa 2015, s. 55–56.

3 Por. art. 62–63 rozporządzenia spadkowego; zob. także motyw 67 preambuły rozporządzenia spadkowego.

uprawnienia w nim określone[4]. Europejskie poświadczenie spadkowe pełni zatem przede wszystkim funkcję legitymacyjną. Odgrywa także rolę w zapewnieniu ochrony podmiotom spełniającym określone świadczenia na rzecz osób wskazanych w poświadczeniu oraz dokonującym określonych czynności prawnych z osobami wskazanymi w poświadczeniu[5]. Nadto stanowi podstawę wpisu w odpowiednich rejestrach[6]. Europejskie poświadczenie spadkowe wskazane skutki wywołuje bez konieczności przeprowadzania jakiejkolwiek szczególnej procedury[7].

Regulacja odnosząca się do europejskiego poświadczenia spadkowego, zawarta w rozporządzeniu spadkowym, nie ma charakteru kompletnego; oznacza to, że jest uzupełniana przez odpowiednie uregulowania wewnętrzne państw członkowskich[8]. Na gruncie prawa polskiego, w odniesieniu do instytucji europejskiego poświadczenia spadkowego, uregulowania te zawarte są przede wszystkim w Kodeksie postępowania cywilnego oraz w Prawie o notariacie[9]; w zasadniczej mierze wprowadzone zostały na mocy ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw[10].

---

4 Por. art. 69 ust. 2 rozporządzenia spadkowego.

5 Por. art. 69 ust. 3 i 4 rozporządzenia spadkowego.

6 Por. art. 69 ust. 5 rozporządzenia spadkowego.

7 Por. art. 69 ust. 1 rozporządzenia spadkowego; w odniesieniu do znaczenia europejskiego poświadczenia spadkowego zob. także motyw 71 preambuły rozporządzenia spadkowego. Na temat pojęcia, funkcji i skutków europejskiego poświadczenia spadkowego por. m.in. J. Carrascosa Gonzáles, *Reglamento sucesorio europeo y actividad notarial*, Cuadernos de Derecho Transnacional, Marzo 2014, Vol. 6, Nº 1, s. 37; R. Crône, *Le certificat successoral européen*, [w:] *Droit européen des successions internationales. Le règlement du 4 juillet 2012*, red. G. Khairallah, M. Revillard, Paris 2013, s. 175–176, 182–184; P. Cybula, J. Zatorska, [w:] *Unijne rozporządzenie spadkowe Nr 650/2012. Komentarz*, red. M. Załucki, Warszawa 2015, s. 322–327; A. Davi, A. Zanobetti*, Il nuovo diritto internazionale privato delle successioni nell`Unione Europea*, Cuadernos de Derecho Transnacional, Octubre 2013, Vol. 5, Nº 2, s. 132, 136; F. Padovini*, Il certificato successorio europeo*, [w:] *Il diritto internazionale privato europeo delle successioni mortis causa*, red. P. Franzina, A. Leandro, Milano 2013, s. 199–202; J. Pisuliński, *Europejskie poświadczenie spadkowe*, [w:] *Rozprawy cywilistyczne. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Edwardowi Drozdowi*, red. M. Pecyna, J. Pisuliński, M. Podrecka, Warszawa 2013, s. 621–624; P. Wautelet, [w:] *Le droit européen des successions. Commentaire du Règlement nº 650/2012 du 4 juillet 2012*, Bruxelles 2013, s. 702–718, 723, 784–805; M. Załucki, [w:] *Unijne rozporządzenie spadkowe Nr 650/2012. Komentarz*, red. M. Załucki, Warszawa 2015, s. 286–293.

8 Por. A. Davi, A. Zanobetti*, Il nuovo…*, *op. cit.,* s. 136; J. Pisuliński, *Europejskie…*, *op. cit.,* s. 625; M. Załucki, [w:] *Unijne…, op. cit.,* s. 290.

9 Ustawa z dnia 14 lutego 1991 roku – Prawo o notariacie (Dz.U. z 2014 roku, poz. 164 z późn. zm.), dalej jako: pr. not.

10 Dz.U. z 2015 roku, poz. 1137; ustawa weszła w życie z dniem 17 sierpnia 2015 roku i w zakresie odnoszącym się do europejskiego poświadczenia spadkowego znajduje zastosowanie do spadków otwartych w tym dniu lub później (art. 9 ustawy).

2.

Z art. 64 rozporządzenia spadkowego wynika, że organem wydającym europejskie poświadczenie spadkowe jest sąd, w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia spadkowego[11], lub inny organ, który na mocy prawa krajowego jest właściwy do rozpoznawania spraw spadkowych. Z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 1142^1 w związku z art. 669 k.p.c.; por. także art. 628 k.p.c.) wynika, że europejskie poświadczenie spadkowe może być wydane przez sąd spadku. Przepisy prawa o notariacie[12] przesądzają zaś, że europejskie poświadczenie spadkowe może być wydane przez notariusza. W braku stosownych uregulowań w prawie o notariacie, tak w odniesieniu do regulacji europejskiego poświadczenia spadkowego, jak i w odniesieniu do regulacji ogólnej dotyczącej statusu notariusza i dokonywania czynności notarialnych, należy przyjąć, że europejskie poświadczenie spadkowe może być wydane w każdym przypadku przez każdego notariusza[13].

3.

Zgodnie z art. 71 rozporządzenia spadkowego na wniosek osoby, która wykaże uzasadniony interes, lub z urzędu[14] organ wydający europejskie poświadczenie spadkowe dokonuje, w razie spełnienia określonych przesłanek[15], sprostowania, zmiany albo uchylenia europejskiego poświadczenia spadkowego. Ustawodawca polski nie precyzuje wskazanej regulacji w ujęciu podmiotowym; poprzestaje na wskazaniu, że powołanych czynności dokonuje sąd wydając odpowiednie postanowienie[16], lub notariusz, sporządzając odpowiedni protokół[17]. Podobne konstrukcyjnie uregulowanie dotyczy zawieszenia przez organ wydający, na wniosek osoby, która wykaże uzasadniony interes, skutków europejskiego poświadczenia spadkowego (art. 73 rozporządzenia spadkowego)[18].

---

[11] Na temat tego pojęcia por. m.in. A. Machnikowska, [w:] *Unijne rozporządzenie spadkowe Nr 650/2012. Komentarz*, red. M. Załucki, Warszawa 2015, s. 67–69; P. Wautelet, [w:] *Le droit…*, *op. cit.,* s. 157–164.

[12] Por. w szczególności art. 79 pkt 1b pr. not., art. 95q w związku z art. 95a pr. not., art. 95t pr. not.

[13] Jeżeli oczywiście, podobnie jak sądowi, na podstawie stosownych uregulowań (por. art. 64 rozporządzenia spadkowego) przysługuje mu jurysdykcja.

[14] Por. art. 1142^4 k.p.c. oraz art. 95v pr. not.

[15] Por. bliżej P. Wautelet, [w:] *Le droit…*, *op. cit.,* s. 817–818.

[16] Por. art. 1142^5–1142^6 k.p.c.

[17] Por. art. 95t pr. not., art. 95v–95x pr. not.

[18] Por. także powołane w niniejszym akapicie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego oraz prawa o notariacie.

Na tle przedstawionych uregulowań mogą pojawić się wątpliwości co do ustalenia organu, któremu *in concreto* przysługuje kompetencja do dokonania sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego[19]. Wydaje się, że wątpliwości te mogą być formułowane na dwóch poziomach. Po pierwsze, wypada rozważyć, czy dopuszczalne jest dokonanie przez notariusza[20] sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez sąd oraz czy dopuszczalne jest dokonanie przez sąd[21] sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez notariusza. Po drugie, należy ustalić, czy dopuszczalne jest dokonanie przez notariusza sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez innego notariusza[22]. Źródłem zasygnalizowanych wątpliwości są potencjalne rozbieżności w wykładni pojęcia „organ wydający" na gruncie art. 71 i art. 73 rozporządzenia spadkowego. Pojęcie to może oznaczać jakikolwiek organ objęty zakresem normowania art. 64 rozporządzenia spadkowego (i stosownych uregulowań prawa wewnętrznego); może oznaczać określony typ organu; może wreszcie oznaczać organ, który w danej konkretnej sytuacji wydał uprzednio europejskie poświadczenie spadkowe.

4.

W odniesieniu do pierwszej ze wskazanych kwestii, co do zasady, za trafną należy uznać tezę, w myśl której niedopuszczalne jest skuteczne dokonanie przez notariusza sprostowania, zmiany, uchylenia ani zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez sąd oraz niedopuszczalne jest skuteczne dokonanie przez sąd sprostowania, zmiany, uchylenia ani zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez notariusza.

Przede wszystkim, wypada wskazać, że za przyjęciem wskazanego zapatrywania przemawia szereg uregulowań rozporządzenia spadkowego.

Po pierwsze, prawodawca unijny nie przewidział w sposób wyraźny możliwości skutecznego dokonania przez notariusza sprostowania, zmiany, uchy-

[19] Podobieństwo konstrukcyjne regulacji, tak unijnej, jak i wewnętrznej, pozwala na wspólne rozważanie problemu, choć w istocie dotyczy on czterech odrębnych instytucji prawnych.

[20] Któregokolwiek, co wynika z poczynionych wyżej ustaleń.

[21] Sąd spadku, co wynika z poczynionych wyżej ustaleń.

[22] Rzecz jasna nie może budzić zastrzeżeń teza, że dopuszczalne jest dokonanie sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego przez ten sąd lub tego notariusza, który uprzednio wydał europejskie poświadczenie spadkowe.

lenia ani zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez sąd oraz możliwości skutecznego dokonania przez sąd sprostowania, zmiany, uchylenia ani zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez notariusza[23].

Po drugie, przeciwko dopuszczalności skutecznego podjęcia wskazanych działań przemawia wykładnia systemowa pojęcia „organ wydający". W tym zakresie należy w szczególności zwrócić uwagę na uregulowanie zawarte w art. 70 rozporządzenia spadkowego, w świetle którego nie może budzić wątpliwości, że organ wydający to ten konkretny podmiot, który uprzednio sporządził dane europejskie poświadczenie spadkowe.

Po trzecie, za przyjęciem przedstawionej tezy przemawia objęcie rozporządzeniem spadkowym uregulowania nakładającego na organ wydający obowiązek poinformowania o każdym sprostowaniu, zmianie lub uchyleniu europejskiego poświadczenia spadkowego (art. 71 ust. 3 rozporządzenia spadkowego) oraz o każdym zawieszeniu skutków europejskiego poświadczenia spadkowego (art. 73 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia spadkowego) wszystkich osób, którym wydane zostały poświadczone odpisy europejskiego poświadczenia spadkowego zgodnie z art. 70 ust. 1 rozporządzenia spadkowego. Wobec faktu, że to organ, który wydał europejskie poświadczenie spadkowe, prowadzi wykaz osób, którym wydane zostały poświadczone odpisy europejskiego poświadczenia spadkowego[24], należy przyjąć, że w istocie jedynie ten organ jest w stanie w sposób należyty wypełnić wskazane obowiązki informacyjne[25]. Do podobnych wniosków prowadzi analiza uregulowania zawartego w art. 73 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia spadkowego, w myśl którego w okresie zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego nie można wydawać kolejnych poświadczonych odpisów poświadczenia. Nie powinno budzić wątpliwości, że należytą realizację tego obowiązku wspierać będzie przyjęcie, że o zawieszeniu skutków europejskiego poświadczenia spadkowego decyduje organ, który je wydał.

Po czwarte, przyjęcie przedstawionego wyżej poglądu pozwala na należytą realizację celu przepisywanego uregulowaniom rozporządzenia spadkowego w omawianym zakresie. W literaturze trafnie zwraca się uwagę, że przyznanie uprawnienia do dokonania sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia

---

[23] Poza wyraźnie unormowaną, wyjątkową sytuacją związaną ze złożeniem odwołania od rozstrzygnięcia podjętego przez organ wydający, w której może dojść do zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego przez organ sądowy niezależnie od tego, przez jaki organ zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe (por. art. 73 ust. 1 lit. b rozporządzenia spadkowego).

[24] Por. art. 70 ust. 2 rozporządzenia spadkowego.

[25] Prawodawca unijny dostrzega doniosłą rolę prawidłowej realizacji wskazanych obowiązków informacyjnych – zob. motyw 72 *in fine* preambuły rozporządzenia spadkowego.

skutków europejskiego poświadczenia spadkowego organowi wydającemu, a nie jakiemuś innemu podmiotowi, gwarantuje sprawne (szybkie) podejmowanie rozstrzygnięć we wskazanych sprawach[26]. Nie powinno budzić wątpliwości, że wskazany cel będzie najpełniej realizowany wówczas, gdy organem decydującym o dokonaniu sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego będzie ten sam organ, który je wydał, a zatem ten organ, który w sytuacji typowej dysponuje w tym zakresie najbardziej rozbudowaną wiedzą dotyczącą sporządzenia określonego europejskiego poświadczenia spadkowego[27].

Po piąte, wydaje się, że za wskazanym zapatrywaniem przemawia również dopuszczalność dokonania sprostowania, zmiany lub uchylenia europejskiego poświadczenia spadkowego z urzędu[28]. Trudna do zaakceptowania byłaby teza, zgodnie z którą działanie z urzędu w celu dokonania powyższych czynności może podjąć organ inny niż ten, który wydał europejskie poświadczenie spadkowe.

Ponadto należy wskazać, że również w prawie wewnętrznym brak jest uregulowań, które mogłyby stanowić podstawę do podawania w wątpliwość tezy o niedopuszczalności skutecznego dokonania przez notariusza sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez sąd oraz niedopuszczalności skutecznego dokonania przez sąd sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez notariusza[29]. W szczególności, tak w Kodeksie postępowania cywilnego, jak i w prawie o notariacie, brak jest jakichkolwiek unormowań, zarówno o charakterze ogólnym, jak i szczegółowym, które mogłyby uzasadniać określoną aktywność sądu w odniesieniu do europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego przez notariusza lub określoną aktywność notariusza w odniesieniu do europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego przez sąd. W tym kontekście w szczególności warto zwrócić uwagę, że także na gruncie prawa wewnętrznego na sąd i na notariusza zostały nałożone okre-

---

[26] Tak P. Wautelet, [w:] *Le droit…*, *op. cit.,* s. 816.

[27] Szczególnie dobitnie ujawnia się to w odniesieniu do dokonania sprostowania europejskiego poświadczenia spadkowego. Zwykle ustalenie, że doszło do zaistnienia błędu pisarskiego, sprawia najmniej kłopotów i budzi najmniej wątpliwości w odniesieniu do organu, który popełnił (w strukturze którego popełniono) tenże błąd.

[28] Por. odpowiednio art. 71 ust. 1 rozporządzenia spadkowego oraz art. 71 ust. 2 rozporządzenia spadkowego w związku z art. 95 v pr. not.

[29] W tym miejscu abstrahuję od kwestii, czy wobec omawianych uregulowań rozporządzenia spadkowego wprowadzenie takich rozwiązań w prawie wewnętrznym byłoby w ogóle dopuszczalne – por. P. Wautelet, [w:] *Le droit…*, *op. cit.,* s. 816.

ślone obowiązki o charakterze informacyjnym[30], które mogą być efektywnie realizowane jedynie w razie przyjęcia zapatrywania, że organ wydający na gruncie omawianych uregulowań to ten sam organ, który wydał europejskie poświadczenie spadkowe.

5.

W odniesieniu do drugiej ze wskazanych kwestii, za trafną należy uznać tezę, w myśl której niedopuszczalne jest dokonanie przez notariusza sprostowania, zmiany, uchylenia ani zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego uprzednio przez innego notariusza.

Za przyjęciem wskazanego zapatrywania przemawiają w pierwszym rzędzie powołane wyżej[31] uregulowania rozporządzenia spadkowego. Należy do nich zaliczyć: brak w obowiązujących przepisach wyraźnego dozwolenia na podjęcie wskazanych działań przez inny organ aniżeli ten, który wydał europejskie poświadczenie spadkowe; wykładnię systemową pojęcia „organ wydający", które na gruncie innych unormowań rozporządzenia spadkowego oznacza dany, konkretny organ, nie zaś dany typ organu; konieczność zapewnienia należytej realizacji obowiązków nałożonych na organ wydający w związku ze sprostowaniem, zmianą, uchyleniem lub zawieszeniem skutków europejskiego poświadczenia spadkowego; konieczność zagwarantowania sprawnego podejmowania rozstrzygnięć w związku z ewentualnym sprostowaniem, zmianą, uchyleniem lub zawieszeniem skutków europejskiego poświadczenia spadkowego; dopuszczalność dokonania sprostowania, zmiany lub uchylenia europejskiego poświadczenia spadkowego z urzędu.

Nadto należy wskazać, że także w polskim prawie wewnętrznym brak jest jakichkolwiek uregulowań, które mogłyby stanowić podstawę dla zasadnego postawienia tezy o dopuszczalności dokonania sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego przez innego notariusza, aniżeli ten, który uprzednio sporządził europejskie poświadczenie spadkowe[32]. Przeciwko temu zapatrywaniu przemawia w szczególności, nakła-

---

30 Por. art. 1142[5] k.p.c. i art. 95w pr. not.

31 Zob. uwagi zawarte w punkcie 4 niniejszego opracowania.

32 Za uregulowanie takie nie sposób uznać art. 80 § 4 pr. not., na tle którego wyrażane jest zapatrywanie o dopuszczalności sporządzenia protokołu obejmującego sprostowanie przez innego notariusza aniżeli ten, który dokonał czynności notarialnej podlegającej sprostowaniu (tak np. R. Sztyk, *Zakres sprostowania oczywistych błędów czynności notarialnych*, „Rejent" 2000, nr 5, s. 30). Abstrahując od trafności powyższego poglądu, należy zdecydowanie wskazać, że art. 80 § 4 pr. not. nie znajduje zastosowania do sprostowania przez notariusza europejskiego poświadczenia spadkowego (odmiennie P. Cybula, J. Zatorska, [w:] *Unijne…*, *op. cit.,* s. 332); dzieje się tak dlatego, że objęta art. 71–72 rozporządzenia spadkowego oraz art. 95t–

dające na notariusza obowiązki informacyjne, uregulowanie zawarte w art. 95w pr. not., w myśl którego notariusz z urzędu doręcza wszystkim osobom, którym wydano poświadczone odpisy europejskiego poświadczenia spadkowego, wypis protokołu obejmującego sprostowanie, zmianę, uchylenie lub zawieszenie skutków europejskiego poświadczenia spadkowego.

6.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że pojęcie „organ wydający", którym posługuje się prawodawca unijny na gruncie art. 71 i art. 73 rozporządzenia spadkowego, oznacza organ, który w danej konkretnej sytuacji uprzednio wydał europejskie poświadczenie spadkowe. W konsekwencji, w świetle uregulowań prawa polskiego, w razie gdy europejskie poświadczenie spadkowe wydane zostało przez sąd spadku, wówczas jego sprostowanie, zmiana, uchylenie lub zawieszenie jego skutków może być skutecznie dokonane przez sąd spadku, zaś w razie gdy europejskie poświadczenie spadkowe wydane zostało przez notariusza, wówczas jego sprostowanie, zmiana, uchylenie lub zawieszenie jego skutków może byś skutecznie dokonane przez tego notariusza, który wydał europejskie poświadczenie spadkowe[33].

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że zastosowanie przedstawionych reguł nie będzie możliwe w sytuacji, w której notariusz, który wydał europejskie poświadczenie spadkowe, zaprzestał, z jakichkolwiek przyczyn, prowadzenia działalności. Ani przepisy rozporządzenia spadkowego, ani przepisy wewnętrzne, w szczególności przepisy prawa o notariacie, nie obejmują regulacji odnoszącej się do wskazanej sytuacji wprost. Wydaje się, że w przedstawionym przypadku brak jest należytego uzasadnienia normatywnego zarówno dla tezy, w myśl której skuteczne sprostowanie, zmiana, uchylenie lub zawieszenie skutków europejskiego poświadczenia spadkowego byłyby niedopuszczalne, a to z uwagi na konieczność ochrony interesów określonych podmiotów (w szczególności spadkobierców, zapisobierców mających bezpośrednie prawa do spadku oraz wykonawców testamentów lub zarządców spadku[34]), jak i dla tezy, w myśl której dopuszczalne byłoby wydanie przez inny organ nowego europejskiego poświadczenia spadkowego, a to

–95u i art. 95w–95x pr. not. regulacja dotycząca sprostowania europejskiego poświadczenia spadkowego przez notariusza jest z jednej strony regulacją kompletną, z drugiej zaś szczególną w stosunku do regulacji wynikającej z art. 80 § 4 pr. not.

33 Jak wspomniano wyżej, w określonej sytuacji dopuszczalne jest zawieszenie skutków europejskiego poświadczenia spadkowego przez organ sądowy niezależnie od tego, przez jaki organ zostało wydane europejskie poświadczenie spadkowe (por. art. 73 ust. 1 lit. b rozporządzenia spadkowego).

34 Por. art. 62–63 rozporządzenia spadkowego.

z uwagi na fakt funkcjonowania w obrocie dotychczasowego europejskiego poświadczenia spadkowego. Przyjęcie zapatrywania, że w omawianej sytuacji skuteczne sprostowanie, zmiana, uchylenie lub zawieszenie skutków europejskiego poświadczenia spadkowego jest dopuszczalne, rodzi pytanie o to, który z organów jest właściwy do podjęcia wskazanych działań. Pomimo dyskusyjności omawianego problemu wydaje się, że na gruncie *legis latae* za organ taki należy uznać sąd spadku. Przemawia za tym w sposób pośredni kilka okoliczności: wyłączna właściwość sądu spadku do czynności w postępowaniu spadkowym, które należą do zakresu działania sądów[35]; dysponowanie przez sąd spadku szeroką gamą instrumentów prawnych umożliwiających poczynienie określonych ustaleń i podjęcie określonych działań; czy wreszcie, stworzony przez prawodawcę unijnego na gruncie przepisów rozporządzenia spadkowego[36] model, w którego ramach określone działania związane z aktywnością organów wydających dotyczącą sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego podejmowane są przez organy sądowe. Jednocześnie należy wskazać, że nie powinna budzić wątpliwości potrzeba podjęcia przez polskiego ustawodawcę interwencji w celu wyraźnego rozstrzygnięcia zasygnalizowanego problemu. Wydaje się, w szczególności w świetle przedstawionych uwag, że powinno to nastąpić przez wprowadzenie regulacji przyznającej sądowi spadku uprawnienie do dokonania sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego wydanego przez notariusza, który zaprzestał prowadzenia działalności.

Abstract

The issuing authority as the authority competent for the rectification, modification, withdrawal or suspension of the effects of the European Certificate of Succession

Regulation (EU) No 650/2012 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2012 on jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of decisions and acceptance and enforcement of authentic instruments in matters of succession and on the creation of a European Certificate of Succession created a European Certificate of Succession. According to the provisions of the above-mentioned regulation the issuing authority shall rectify, modify, withdraw or suspend effects of the of the European Certificate of Succession. The determination of the authority that shall have the

[35] Por. art. 628 k.p.c.

[36] Por. art. 72–73 rozporządzenia spadkowego.

competence to rectify, modify, withdraw or suspend the effects of the of the European Certificate of Succession raises some serious questions particularly under Polish law.
Key words: European Succession Regulation, European Certificate of Succession, issuing authority

Streszczenie
Organ wydający jako organ właściwy do dokonania sprostowania, uchylenia, zmiany lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego

Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 roku w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego ustanowiono europejskie poświadczenie spadkowe. Zgodnie z przepisami wskazanego rozporządzenia organ wydający europejskie poświadczenie spadkowe dokonuje sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego. Ustalenie organu, któremu przysługuje kompetencja do dokonania sprostowania, zmiany, uchylenia lub zawieszenia skutków europejskiego poświadczenia spadkowego, budzi istotne wątpliwości w szczególności na gruncie prawa polskiego.
Słowa kluczowe: unijne rozporządzenie spadkowe, europejskie poświadczenie spadkowe, organ wydający